

Kadın Futbolcuların Kişilik Özelliklerinin Rekreatif Tercihlerine Etkisinin İncelenmesi

Damla BOZYEL¹, Mihri Barış KARAVELİOĞLU²

¹Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. <https://orcid.org/0000-0002-3903-3518>

²Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0003-3536-2485>

To cite this article/ Atıf için:

Bozyel, D. ve Karavelioğlu, M. (2021). Kadın futbolcuların kişilik özelliklerinin rekreatif tercihlerine etkisinin incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 2(3), 41-48.

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türkiye kadın futbol liglerinde mücadele eden sporcuların kişilik özelliklerinin, rekreatif tercihlerine etkilerinin incelenmesidir. Çalışmaya birinci, ikinci ve üçüncü ligden toplam 241 kadın futbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Alkan (2006) tarafından Türkçeye uyarlanan 5 alt boyuttan ve 44 maddeden oluşan Beş Faktör Kişilik Ölçeği ile rekreatif tercihlerini belirlemek için toplamda 49 seçenekten oluşan rekreatif tercih listesi kullanılmıştır. Anketlerden elde edilen verilerin analizinde IBM SPSS Statistics 26.0 Paket programı faydalanılmıştır. Kişilik Özellikleri ve Rekreatif Tercihlerine ait seçimlere ilişkin betimsel analiz yapılmıştır. Kişilik Özelliklerine göre Rekreatif Tercihleri arasındaki farklılığı tespit etmek için bağımsız örneklem T testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, kültürel faaliyetlere katılanların sorumlu kişilik özelliği sergilediği görülmektedir ($p<0,05$). Sportif, Toplumsal, Dinlenme, Turizm ve Sanatsal faaliyetleri tercih edenlerin herhangi bir kişilik özelliği sergilediğini söyleyemeyiz.

Anahtar kelimeler: Dışa Dönüklük, Sportif Rekreatif, Nevrotiklik, Boş Zaman

Personal Characteristics of Women Football Players Investigation of the Effect of Recreational Preferences

Abstract

The aim of this study is to examine the effects of the personality traits of the athletes competing in the Turkish women's football leagues on their recreational preferences. A total of 241 female football players from the first, second and third leagues participated in the study voluntarily. As a data collection tool in the research, the Five Factor Personality Scale consisting of 5 sub-dimensions and 44 items adapted into Turkish by Alkan (2006) and a recreation preference list consisting of a total of 49 options were used to determine recreation preferences. IBM SPSS Statistics 26.0 Package program was used in the analysis of the data obtained from the questionnaires. Independent sample T-Test was used to determine the difference between the variables. As a result of the research, it is seen that those who participate in cultural activities exhibit responsible personality traits ($p<0.05$). We cannot say that those who prefer Sporting, Social, Recreation, Tourism and Artistic activities exhibit any personality traits.

Keywords: Extraversion, Sportive Recreation, Neuroticism, Leisure

GİRİŞ

Futbol, birçok alanda oynanabilen ve herkesin oynayabileceği (Hughson, Moore, Spaaij ve Magurie, 2016) popülerliği çok fazla olan spor dallarından birisidir (Giulianotti, 1999). Öncelikle erkek sporu olarak görülen futbola kadınların yarışmacı bir şekilde katılması 1990'lı yılları bulmuştur (Öztürk, 2017).

Hem dünyada hem de ülkemizde futbola katılım gösteren kadın sayısı gittikçe artmıştır. Bu sayede kadın ligleri dizayn edilmiş, Dünya ve Avrupa çaplı organizasyonlar yapılmış ve olimpiyatlarda tam madalyalı spor olarak kabul görmüştür. Böylelikle kadınların futbola yönelik olan ilgileri daha da artmıştır (Önver, 2002).

Spor psikolojik açıdan kişilik gelişimi ile doğrudan ilişkilidir. İnsanlarda kişilik özellikleri, bireylerin yönelimleri, yetenekleri, eğilimleri ve çevreye adapte olmak üzere geliştirdiği davranışlar sonucunda şekillenmektedir (Karabağ, 2019).

Bireylerde kişilik özellikleri, herhangi bir durumu tercih etme tarzında ve sürecinde belirleyici bir öneme sahiptir. Kişilerin karar verme stili, herhangi bir olayda karar verme durumunda kişinin yaklaşım, etki ve tepki göstermesi olarak tanımlanması mümkündür. Bu sebeple bireylerin kişilik özellikleri ve tutumları yaşanan olaylara verdikleri reaksiyonlar için önemli bir noktadadır (Philips Pazienza ve Ferrin, 1984).

Dolayısıyla kişilerin boş vakitlerini değerlendirme tercihlerini etkileyen en büyük etken kişilik özellikleridir. Kişilik, bireyin karakteristik olarak içinde gizli veya açık şekilde var olan duygu ve düşüncelerin dışa yansımasıdır (Funder, 2015).

Boş zaman kavramı, rekreasyona dair yapılacak bir çalışmada öncelikli olarak bahsedilecek konuların başında gelmektedir. Bunun nedeni ise rekreasyon kavramının her şeyden evvel boş vakti olan bireylerin, bu boş vakitlerinde yapabilecekleri aktivitelerle ilgilidir (Karaküçük, 2014).

Latince "licere" kelimesinden gelen boş zaman, çalışma saatlerinden bireye arta kalan vakit ya da mecburi toplumsal sorumluluklar icra edildikten sonra kalan boş vakit olarak tanımlanmaktadır (Torkildsen, 2005). Başta çalışan bireyin sadece fiziksel gücünü geri kazanmak ve dinlenmek amacıyla kullanılan boş zaman (Sağcan, 1986), özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında işten arta kalan boş vakitlerin arttırılmasıyla sadece dinleme anlayışından uzak, eğlenme ve diğer moral aktivitelerinde içinde yer alacağı yeni bir anlayışla kendini tanıtmıştır (Güler, 1978).

Bu yeni anlayış, Türkçe karşılığı "boş zamanları değerlendirme" olarak bulan rekreasyon kavramını ortaya çıkarmıştır. Rekreasyon Latince recreatio kelimesinden gelmekte, "yenileme", "yeniden yaratma" ve "yeniden yapılanma" anlamlarını taşımaktadır (Karaküçük, 2014).

Kişinin boş zaman diliminde kiminle, nerede, nasıl ve hangi etkinliklerle uğraşacağı kişinin kendi tercihine kalmıştır (Soybalı, Kalabulak ve Başar, 2020). Yapılan çalışmalar rekreasyonel etkinlikleri tercih ederken diğer faktörlerden çok eşsiz ve bireye özgü olan kişilik özelliklerinin tayin edici olduğunu ortaya koymuştur (Harden, 2008; Barnett, 2006).

Kişilik özellikleri ile rekreatif etkinlik arasındaki ilişkileri araştırmak için yapılan

çalışmalarda genellikle “Beş Faktör Kişilik Modeli” üzerinden rekreatif etkinliklerin incelendiği göze çarpmaktadır (Çolakoğlu, Atay ve Yurcu, 2020; Kabakulak, Başar ve Soybalı, 2020; Işık, 2014).

Literatürde kişilik-boş zaman ilişkisi üzerine sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmıştır (Soybalı., 2020; Sarıbaş, 2012; Turan, Şahin ve Altun, 2018; Aydın ve Özel, 2017; Lu ve Argyle, 1993; Przepiorka ve Blachnio, 2017). Kişilik özelliklerine göre rekreatif etkinlik tercihlerini ortaya koymak insanların hangi tür etkinlikleri yönlendirilebileceği açısından önem arz etmektedir.

Dolayısıyla çalışmanın sonucu hangi tip kişilik özelliklerine sahip bireylerin hangi tür etkinliklere yönlendirilmesi gerektiği noktasında aynı zamanda daha önce kısıtlı verilerin bulunduğu kişilik-boş zaman ilişkisi konularına önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Verilen bilgilere ışığında bu çalışmanın amacı kadın futbolcuların kişilik özelliklerinin rekreasyon tercihlerine etkilerinin incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada kadın futbolcuların kişilik özelliklerinin rekreasyon tercihlerine etkisini incelemek için nicel veri toplama yöntemlerinden anket tekniğinden faydalanılmıştır. Pandemi nedeniyle katılımcılara anketler Google form üzerinden ulaştırılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini, Türkiye Kadınlar Futbol birinci liginden 76, ikinci ligden 83, üçüncü ligden 82 sporcu olmak üzere toplam 241 sporcu oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Uygulanan anket çalışması iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde sporcuların kişilik özelliklerinin belirlenmesi için 5 alt boyuttan toplamda 44 sorudan oluşan Beş Faktör Kişilik Ölçeğine yer verilmiştir. İkinci bölümde ise sporcuların rekreasyon tercihlerini belirlemek için toplamda 49 seçenekten oluşan rekreasyon tercih listesine yer verilmiştir.

Beş Faktör Kişilik Ölçeği

Araştırmaya katılan katılımcıların kişilik özelliklerini belirlemek için beş faktör kişilik ölçeğinden yararlanılmıştır. Ölçek John, Donahue ve Kentle (1991) tarafından geliştirilmiştir. Türk kültürüne uyarlaması ise Alkan (2007) tarafından yapılmıştır. 5’li liker tipi bir ölçek olan beş faktör kişilik ölçeği dışa dönüklük, sorumluluk/öz disiplin, açıklık/ deneyime açıklık, geçimlilik, duygusal dengelilik olmak üzere 5 alt boyuttan toplamda 44 sorudan oluşmaktadır.

Rekreasyon Tercih Listesi

Araştırmaya katılan katılımcıların rekreasyon tercihlerini belirlemek için listede 6 alt boyutta (sportif, dinlenme, toplumsal, kültürel, turizm, sanatsal) toplanan 49 rekreasyon aktiviteye yer verilmiştir. Katılımcılardan bu çeşitli rekreasyon aktivitelerinden okul, çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar dışında kalan serbest zamanlarımızda yapmayı tercih ettikleri etkinliklerden bir veya birkaçını seçmeleri istenmektedir.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde IBM SPSS Statistics 26.0 Paket program kullanılmıştır. Eksik veriler tespit edilerek çıkartılmış ve analize dahil edilmemiştir. Verilerin analizine geçmeden önce uygun analiz yöntemini belirlemek için verilerin normal dağılıp dağılmadıkları, basıklık ve çarpıklık değerlerine göre belirlenmiştir. Kişilik Özellikleri ve Rekreasyon Tercihlerine ait seçimlere ilişkin betimsel analiz yapılmıştır. Kişilik Özelliklerine göre Rekreasyon Tercihleri arasındaki farklılığı tespit etmek için bağımsız örneklem T testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Kişilik özellikleri basıklık ve çarpıklık değerleri

Kişilik Özellikleri	Sayı (N) Statistic	Skewness		Kurtosis	
		Statistic	Std. Hata	Statistic	Std. Hata
Dışa dönüklük	241	-,147	,157	-,404	,312
Sorumluluk	241	,032	,157	,943	,312
Geçimlilik	241	,259	,157	-,240	,312
Deneyime açıklık	241	-,210	,157	,340	,312
Duygusal dengelilik	241	,226	,157	,236	,312

Tablo 1’de kullanılan ölçeğin tüm alt boyutlarına verilen cevaplara ait çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1,5 ile +1,5 arasında olduğuna ilişkin bulgular sunulmuştur. Çarpıklık ve basıklık değerleri -1,5 ile +1,5 aralığında yer aldığı için verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmektedir (Tabachnick & Fidell, 2007).

Tablo 2. Kişilik özelliklerine ilişkin betimsel istatistik

Kişilik Özellikleri	İfadeler	Hiçbir Zaman		Nadiren (2)	Bazen (3)	Sık Sık (4)	Her zaman (5)	$\bar{x}$	Ss	Boyut Ortalaması	SS
		(1)	(2)								
Dışa Dönüklük	K1 %	53,9	34,0	6,6	2,9	2,5	1,65	,913			
	K6 %	9,1	24,5	14,9	9,1	42,3	3,68	1,46			
	K11 %	88,4	10,0	1,2	,00	,4	1,14	,443			
	K16 %	10,4	26,6	12,0	16,2	34,9	3,38	1,44			
	K21 %	82,2	14,1	3,7	,00	,00	1,21	,494	2,41	,431	
	K26 %	6,2	19,9	14,1	13,7	46,1	3,73	1,37			
	K31 %	15,4	34,0	20,7	13,7	16,2	2,81	1,30			
K36 %	47,7	32,0	13,3	3,7	3,3	1,82	1,01				
Sorumluluk	K3 %	44,8	33,2	8,7	8,3	5,0	1,95	1,14			
	K8 %	9,1	29,0	11,2	16,2	34,4	3,37	1,43			
	K13 %	75,9	19,9	2,5	,8	,8	1,30	,643			
	K18 %	70,1	25,3	2,9	1,7	,00	1,36	,624			
	K23 %	14,1	33,6	15,4	15,8	15,8	2,96	1,38	2,33	,390	
	K28 %	13,3	30,3	13,3	16,6	26,6	3,12	1,43			
	K33 %	32,8	25,7	18,7	14,5	8,3	2,39	1,30			
K38 %	61,4	27,8	5,4	1,7	3,7	1,58	,949				
K43 %	15,8	28,6	22,0	17,4	16,2	2,89	1,31				
Geçimlilik	K2 %	46,1	39,4	7,5	4,1	2,9	1,78	,959			
	K7 %	22,4	46,1	6,2	11,2	14,1	2,48	1,33			
	K12 %	59,8	26,1	10,0	2,5	1,7	1,60	,889			
	K17 %	3,7	14,9	11,2	18,3	51,9	3,99	1,25			
	K22 %	74,3	23,2	2,1	,4	,00	1,28	,521	2,24	,376	
	K27 %	12,4	24,1	21,6	19,5	22,4	3,15	1,34			
	K32 %	34,4	26,6	21,6	9,5	7,9	2,29	1,25			
K37 %	49,8	34,0	9,1	4,6	2,5	1,75	,970				
K42 %	51,5	26,6	11,6	6,6	3,7	1,84	1,10				

Deneyime Açıklık	K5	%	70,1	23,2	4,6	1,2	,8	1,39	,711	2,70	,378
	K10	%	47,3	34,4	7,1	2,1	9,1	1,91	1,20		
	K15	%	2,9	9,5	9,1	13,3	65,1	4,28	1,14		
	K20	%	56,0	34,0	5,4	1,7	2,9	1,61	,892		
	K25	%	3,3	24,1	14,1	11,6	46,9	3,74	1,34		
	K30	%	10,0	16,2	11,2	18,3	44,4	3,70	1,42		
	K35	%	31,5	35,3	17,4	7,1	8,7	2,26	1,22		
	K40	%	27,8	32,8	17,0	15,8	6,6	2,40	1,23		
	K41	%	39,0	33,2	21,2	4,1	2,5	1,97	,997		
K44	%	7,5	18,7	13,3	16,6	44,0	3,70	1,38			
Duygusal dengelilik	K4	%	78,0	17,4	4,1	,4	.00	1,26	,553	2,25	,386
	K9	%	78,0	18,3	2,5	1,2	.00	1,26	,568		
	K14	%	2,1	14,1	12,9	19,9	51,0	4,03	1,18		
	K19	%	79,3	17,4	2,9	.00	,4	1,24	,544		
	K24	%	7,9	43,6	13,3	17,8	17,4	2,93	1,27		
	K29	%	27,0	26,1	15,8	13,3	17,8	2,68	1,44		
	K34	%	29,5	30,7	19,5	12,4	7,9	2,38	1,24		
	K39	%	54,8	31,1	5,4	5,8	2,9	1,70	1,00		

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların kişilik özellikleri tercihlerinde dışa dönüklük ($\bar{x}=2.41$), sorumluluk ($\bar{x}=2.34$), geçimlilik ($\bar{x}=2.24$), deneyimlere açıklık ($\bar{x}=2.70$), duygusal dengelilik ($\bar{x}=2.25$), ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Deneyime açıklık kişilik özelliğinin daha fazla tercih edildiğini söyleyebiliriz.

Tablo 3. Katılımcıların rekreasyon tercihlerine ilişkin betimsel istatistik

Rekreasyon Tercihleri	Frekans	%
Sportif	108	44,8
Dinlenme	47	19,5
Toplumsal	47	19,5
Kültürel	24	10,0
Turizm	14	5,8
Sanatsal	16	6,6
Toplam	241	100

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların rekreasyon tercihlerinin %44,8 sportif amaçlı, %19,5 i dinlenme amaçlı %19,5'i toplumsal amaçlı, %10.0'ı kültürel amaçlı, %5.8'i turizm amaçlı %6.6'sı sanatsal amaçlı tercih ettiklerini söyleyebiliriz.

Tablo 4. Katılımcıların kişilik özelliklerine göre boş zamanlarında yaptıkları faaliyet tercihlerine ilişkin bağımsız örneklem t testi sonuçları

Faaliyet Tercihleri	Dışa Dönüklük		Sorumluluk		Geçimlilik		Deneyimlere Açıklık		Duygusal Dengelilik		
	$\bar{x}\pm ss$	P	$\bar{x}\pm ss$	P	$\bar{x}\pm ss$	P	$\bar{x}\pm ss$	P	$\bar{x}\pm ss$	P	
Sportif	Evet	2,42± 0,41	,841	2,30± 0,38	,289	2,24± 0,37	,883	2,70± 0,35	,779	2,18± 0,38	,747
	Hayır	2,41± 0,44		2,35± 0,39		2,24± 0,38		2,69± 0,40		2,20± 0,38	
Dinlenme	Evet	2,39± 0,40	,729	2,26± 0,37	,171	2,21± 0,35	,536	2,67± 0,42	,614	2,14± 0,44	,385
	Hayır	2,42± 0,43		2,34± 0,39		2,25± 0,38		2,70± 0,36		2,20± 0,36	
Toplumsal	Evet	2,43± 0,49	,833	2,36± 0,34	,593	2,32± 0,38	,214	2,69± 0,41	,939	2,17± 0,34	,788
	Hayır	2,41± 0,42		2,32± 0,39		2,23± 0,37		2,70± 0,37		2,19± 0,39	
Kültürel	Evet	2,46±	,550	2,48±	,045*	2,28±	,616	2,65±	,555	2,25±	,447

		0,47		0,36		0,36		0,34		0,34	
	Hayır	2,41±		2,31±		2,24±		2,70±		2,18±	
		0,42		0,39		0,37		0,38		0,39	
	Evet	2,37±		2,26±		2,24±		2,78±		2,31±	
		0,38		0,59		0,49		0,33		0,32	
Turizm	Hayır	2,42±	,698	2,33±	,553	2,24±	,998	2,69±	,393	2,19±	,234
		0,43		0,37		0,36		0,38		0,38	
	Evet	2,36±		2,49±		2,15±		2,72±		2,22±	
		0,49		0,29		0,37		0,46		0,39	
Sanatsal	Hayır	2,42±	,623	2,31±	,084	2,25±	,308	2,70±	,799	2,19±	,719
		0,42		0,39		0,37		0,37		0,39	

*p<,05

Tablo 4 İncelendiğinde kültürel faaliyetlere katılanların sorumlu kişilik özelliğini sergilediği görülmektedir (p<0.05). Sportif, Dinlenme, Toplumsal, Turizm ve sanatsal faaliyetleri tercih edenlerin herhangi bir kişilik özelliği sergilediğini söyleyemeyiz.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Rekreasyonel faaliyetleri etkin kılmak için araştırılması gereken konulardan biri olan kişilik ve rekreasyona ilişkin yapılan bu çalışmada hangi tür kişilik özelliğine sahip bireylerin hangi tür rekreasyon faaliyetleri tercih ettiği ortaya konmak istenmiştir.

Yapılan araştırma sonucunda katılımcıların kişilik özellikleri incelendiğinde beş alt boyutunda ortalama bir puana sahip olduğu görülürken, deneyime açıklık puanlarının diğer alt boyutlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla araştırmaya katılan katılımcıların entelektüel anlamda gelişmiş, hayal gücü yüksek, duyarlı, yeni duygu ve görüşlere açık bireyler olduğunu söyleyebilir (Çivitçi ve Arıcıoğlu, 2012).

Rekreasyon tercihleri bakımından incelenen katılımcıların daha çok sportif faaliyetleri tercih ettikleri bunu dinlenme ve toplumsal faaliyetlerin takip ettiği gözlemlenirken sanatsal ve turizm faaliyetlerini daha az tercih ettikleri gözlemlenmektedir. Katılımcıların amatör ya da profesyonel olarak futbol ile ilgilenmeleri nedeniyle günlük yaşantılarına sportif etkinliklere daha yatkın oldukları arta kalan zamanlarını ise dinlenebilecekleri, ailesi ve arkadaşları ile zaman geçirebilecekleri etkinlikleri tercih ettikleri söylenebilir.

Bu doğrultuda Ayhan'ın (2017) çalışmamızla benzer örneklem grubu olan aktif sporcular üzerine yaptığı çalışmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Çalışma grubu benzer olmasa da sonuca paralel olarak Karataş (2006)' ın çalışmasında en çok tercih edilen rekreasyon etkinliklerinin spor aktiviteler olduğu görülmektedir.

Katılımcıların tercih ettiği rekreasyon faaliyetlerine göre hangi kişilik özelliği sergileyeceğini belirlemek için yapılan bağımsız örneklem T-testi sonucunda kültürel faaliyetleri tercih eden katılımcıların sorumlu kişilik özelliği sergilediği görülmektedir. Sorumlu kişilik özelliği gösteren katılımcıların sistemli ve azimli bireyler olduğu önceden belirlenmiş ve bir plan dahilinde gerçekleşen rekreasyon faaliyetlere katılma eğiliminin de oldukları daha önce yapılan çalışmalarda ortaya koyulmuştur (Mannel ve Kleiber, 1997; Kovacs, 2007).

Çalışmamızın örneklem grubunu oluşturan sporcuların haftanın belirli gün ve saatlerinde uymaları gereken antrenman ve müsabakalarının olduğu düşüldüğünde planlı bir hayata alışık olmaları gerekmektedir. Spontane ve akışına bırakma gibi özelliklerin tam tersini gösteren bu bireyler sinemaya, tiyatroya, müzeye ya da gezi gibi önceden planlanan kültürel etkinlikleri tercih etmeleri beklenebilir. Ayrıca istatistiksel olarak anlamlı fark olmamasına rağmen kültürel faaliyetleri tercih edenlerin dışa dönüklük, geçimlilik ve duygusal dengelilik puanlarının yüksek olduğu gözlenmekte bu sonuçlar ise Soybalı vd., (2020) yaptıkları

çalışmayla benzerlik göstermektedir.

Öte yandan sportif, dinlenme, toplumsal, turizm ve sanatsal faaliyetleri tercih edenlerin herhangi bir kişilik özelliği sergilediğini söyleyemeyiz.

Bu çalışma diğer spor branşlarında da tekrarlanabileceği gibi takım ve bireysel spor yapan sporcular üzerinde de tekrarlanabilir. Ayrıca rekreasyon faaliyetleri tercihlerine göre kişilik özelliklerinin belirlenmesi noktasında yerel halk üzerinde çalışmalar yapılabileceği gibi yedi farklı coğrafi bölgeden seçilecek farklı illerinde çalışmaya eklenmesiyle coğrafi bölgeler bakımından detaylı veriler elde edilebilir.

Sonuç olarak kişilik özelliklerinden sorumlu kişilik özelliğine sahip katılımcıların daha fazla kültürel faaliyetlere katıldıkları bunun dışında sportif, toplumsal, dinlenme, turizm ve sanatsal faaliyetleri katılanlar için herhangi bir kişilik özelliği ön plana çıkmamıştır.

KAYNAKLAR

- Aydın, C., & Özel, Ç. H. (2017). A ve B Kişilik Tiplerinin Boş Zaman Davranışlarının Kıyaslanması. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(2), 21-41.
- Ayhan, C. (2017). *Aktif Sporcuların Rekreatif Etkinliklere Katılımlarına Engel Oluşturabilecek Faktörlerin Yaşam Tatmini ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Barnett, L. A. (2006). Accounting for Leisure Preferences from Within: The Relative Contributions of Gender, Race or Ethnicity, Personality, Affective Style, and Motivational Orientation. *Journal of Leisure Research*, 38(4), 445-474.
- Çivitçi, N., & Arıcıoğlu, A. (2012). Beş Faktör Kuramına Dayalı Kişilik Özellikleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 78-96.
- Çolakoğlu, Ü., Atay, H., & Yurcu, G. (2020). Turizm Rehberliği Bölümü Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri ile Rekreatif Faaliyetlere Katılım Engelleri İlişkisi. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(26), 4386-4407.
- Funder, D. C. (2015). *The Personality Puzzle: Seventh International Student Edition*. W.W. Norton & Company.
- Giulianotti R. A. (1999). *Sociology of the global game*. Cambridge: Polity Press.
- Güler, Ş. (1978). *Turizm Sosyolojisi*. Ankara: Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Harden, D. M. (2008). *The five factor model of personality and leisure experience*. (Yayınlanmamış) Doktora Tezi, California State University, California.
- Hughson, J., Moore, K., Spaaij, R., & Maguire, J. (Eds.). (2016). *Routledge handbook of football studies*. Taylor & Francis.
- Işık, U. (2014). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Okuyan Ciddi Boş Zaman Katılımcılarının Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Kabakulak, A., Başar, B., & Soybalı, H. H. (2020). Rekreatif Etkinliklerin Seçiminde Kişilik Özelliklerinin Etkisi: Turizm Rehberlik Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Turist Rehberliği Dergisi*, 3(2), 74-89.

- Karabağ, B. (2019). Spor yapan ve yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin kişilik özellikleri, karar verme stilleri ve stresle başa çıkma stratejilerinin incelenmesi (Master's thesis, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Karaküçük, S. (2014). *Rekreasyon: Boş Zamanları Değerlendirme* (geliştirilmiş yedinci b.). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Kovacs, K. F. (2007). The Influence of Recreation and Amenity Benefits of Open Space on Residential Development Patterns. *Land Economics*, 83(4), 475-496.
- Lu, L., & Argyle, M. (1993). TV watching, soap opera and happiness. *Kaohsiung Journal of Medical Sciences*, 9, 350-360.
- Mannell, R. C., & Kleiber, D. A. (1997). *A Social Psychology of Leisure*. Venture Publishing.
- Önver, M., 2002. Dünyada ve Türkiye’de Kadın Futbolunun Gelişimi ve Türkiye’de Kadın Futbolunun Psiko-Sosyal Boyutu, (Yüksek Lisans Tezi) Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı: Kütahya
- Öztürk, P. (2017). Kadın futbolcuların futbol alanındaki deneyimleri.
- Philips, S.D., Paziienza, N.J. ve Ferrin, H.H. (1984). Decision making styles and problem solving appraisal. *Journal of Counselling Psychology*.
- Przepiorka, A. M., & Blachnio, A. P. (2017). The Relationships Between Personality Traits and Leisure Time Activities: Development of The Leisure Time Activity Questionnaire (LTAQ). *Neuropsychiatry*, 7(6), 1035-1046.
- Sağcan, M. (1986). *Rekreasyon ve Turizm*. İzmir: Cumhuriyet Basımevi.
- Sarıbaş, Ö. (2012). Kişilik Tiplerine ve Demografik Özelliklere Göre Boş Zaman Değerlendirme ve Rekreasyon Faaliyetlerine Katılımı Etkileyen Unsular: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama. *13. Ulusal Turizm Kongresi*, (s. 06-09).
- Soybalı, H. H., Kabakulak, A., & Başar, B. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Kişilik Özelliklerinin Rekreasyon Faaliyetlerine Katılım Düzeyi Üzerindeki Etkisi: Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 107-134.
- Torkildsen, G. (2005). *Leisure and Recreation Management*. Routledge.
- Turan, H., Şahin, İ., & Altun, E. N. (2018). Ortaöğretim Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri ve Boş Zaman Değerlendirme Tercihlerinin Değerlendirilmesi (Kocaeli Örneği). *Turkish Studies*, 13(19), 1807-1820.